ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ފަސްޚުއްސާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާސާ

- ފަސްޚުއްސާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/544
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާފިޢު * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A064226

* ދާއިމީ އެޑްރެސް: މ. އޮސްކިޑްނީ / ކ. މާލެ

* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހުޅުމާލެ ފްލެޓް ނަންބަރު 10396 / ކ. ހުޅުމާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 09 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441 / 06 ނޮވެމްބަރު 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 07 ރަޖަބު 1441 / 02 މާރިޗު 2020

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ކޯޓު އަމުރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 އަމުރު

* ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު

* މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު

* ނިންމި ތާރީޚް: 15 އޮކްޓޫބަރު 2019

- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު   އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން (ރިޔާސަތު)   ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބް ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރެފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާލިބިގެންވާ ފަރާތަކީ ރ.އޯސިރިގަސްދު / އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާފިޒު (ދރ.ކާ.ޑު ނަންބަރު: A064226) އެވެ.

- **ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ، ރ.އޯސިރިގަސްދު / އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާފިޒުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުމާއި ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލާގައި ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އޭނާ ބަންދުން ދޫކުރުމަށް އަމުރުކޮށް ނެރެފައިވާ ކޯޓުއަމުރެއްކަން އެ ކޯޓު އަމުރުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކޮށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން (ތިނެއް) 03 ނުކުތާ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ނަމަވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ.

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ

އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އެޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (□ހ) އާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 63 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިއާޢަތްކުރުމަކާއި ނުލައި ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި "މަތީމަރުތަބާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއަށްވުރެ ދަށު މަރުތަބާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

3- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރާއި ޕްރޮސިކިއުޓަރޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ގުޅުންހުރި ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކާއި ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) **ފުރަތަމަ ކަމަކީ،** 2019 ސެޕްޓެމްބަރު 14 ވަނަ ދުވަހު 16:45 ހާއިރު މ.އޯކިޑްގެ / އިބްރާހިމް ނާޒިމް އާއި އިޒްމީ ބަޔާނާއި ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރުމަށްފަހު، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކޮށް އެތަކެތި ގަނެގެން އެތަކެތި ބެހެޓުކޮށް އަދި ބަހަމުގާ ބޭނުންކޮށް އެތަކެތި

ގެންގުޅުންކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލާގައި، އިބްރާހީމް ނާޖިހު ނާޒިހު ދޫކޮށްލައިފިނަމަ އިބްރާހީމް ނާޖިހު ނާޒިހުގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ގެއްލިގެން ހިނގާދާނެކަމަށް ފެންނާތީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/2331 "ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން އިބްރާހީމް ނާޖިހު ނާޒިހު ބަންދުގައި ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އެދުމުން، އިބްރާހީމް ނާޖިހު ނާޒިހުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު މައްސަލާގައި، މިނާއަކީ އޮފެންޑަރުންގެ ލިސްޓުގައި ތަކުރާރުކޮށް ކުށްކުރާ ފަރާތެއްކަމާއި، އިބްރާހީމް ނާޖިހު މިހާރު ނަގާފައިވާ ޖަލްސާތަކުން ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކާއި، މިނާގެ ޖިނާއީ ރެކޯޑު ބެލުމުގެ ދަށުން ފެނިފައިވާ ބަންދަށް ކުރިމަތިލާން ޖެހިފައިވާ މިފަދަ މައްސަލަތަކާއި، މިނާއަށް ހުކުމްކުރެވިފައިވާ ކުށްތަކުގެ ސަބަބުން ރައްޔިތުންގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެކަމާއި، މިނާގެ ބަންދު އިތުރުކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ސަބަބުތަކަށް ބަލައި، އިބްރާހީމް ނާޖިހު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އިބްރާހީމް ނާޖިހު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް 15 އޮކްޓޫބަރު 2019 ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

(ނ) **ދެވަނަ ކަމަކީ**، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހާއާމެދު ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް އޭނާ ކުރިކަމަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ މިންވަރަށް ހުރި ހެކިބާރުގެނަމަ، އަދި އޭނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެފަދަ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ފަސޭހަ ނުވަތަ އަމުރު ކުރަންވާނެކަން އެނގެން އޮންނަނީ، ބަންދުކުރެވުނު މީހާ ބަންދުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ އަސާސެއް ހުރި ބަލާ ރަނގަޅު ހުކުމެއް ކުރަންވާނީ ބަލައިގަނެވޭކަން،

ހުކުމެއްކުރައްވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު އިބްތިދާއީ ނާޒިރުގެ މައްޗަށް ތަބާވުމަކީ ލާޒިމުކަމެއްކަމަށާއި، މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ގުޅޭގޮތުން، އެތަކެތި ޚިލާފުކުރުމުގެ ކުށް ކަމަށްބުނެފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ޚިލާފުކުރުމުގެ ކުށަކީ ޖިނާއީ ބާބު ކުށެއްގެ ގޮތުގައި ބަލާނެ ކޮންކުރީ ކުށެއްކަން އެނގެން ބުނެފައިނުވާއިރު، އަދި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ޚިލާފު ކުރުމަކީ ފުޅާމަޢުނައެއް ނަގަންޖެހޭ ކަމެއް ކަމަށްވާތީ ތަފްސީރުކުރަން ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނައިރު، މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅި ދަޢުވާގެ ނަންބަރު 145-J/MF/2019/2331 "ބަންދުގައި ގޮސްހުރި އިރު ހުކުމަކާ ޚިލާފުވުން" އަކީ ބަލާއިރު އިބްތިދާއީ ނާޒިރުގެ މައްޗަށް ތަބާވުމުގެ ކުރިމަގު ދިނުމަށްޓަކައި ހުކުމެއްކުރިވާކަން އެނގޭކަމާއި،

އެހެންކަމުން އިބްތިދާއީ ނާޒިރުގެ މައްޗަށް ތަބާވުމުގެ ކުރުމުގެ ޖިނާއީ ބާބު ކުރިއަށްދާނެ ކަނޑައެޅިފައި އޮތްގޮތުގެ މައްޗަށް، މި މައްސަލައިގައި އިބްތިދާއީ ނާޒިރުގެ މައްޗަށް ތަބާވުމުގެ ކުރިމަގު ހުރި ގޮތުގެ މައްޗަށް އަދި އެހެން ކުށެއްގައި ތަބާވުމުގެ ފަރާތުން ބަންދުގައި ބޭއްވުމަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ އެކަށީގެންވާ ބަލާއިރު؛ މިފަދަ ތަބާވުމަކީ ފަރާތުން ދުވަހު ހުކުމެއް މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެ އެކަށީގެންވާ ބަދަލުގެ ކަންތައްތަކެވެ.

(ހ) **ތިންވަނަ ކަމަކީ،** ތަޙުޤީޤު މަރުޙަލާގައިވާ މައްސަލަތަކާއި ޚިލާފަށް ދަޢުވާކުރަން ހުކުމެއް ހިނގުމުންދާ ޝަރީޢަތުގެ އިސްތިސްނާއީ ޙާލަތްގައި ފުރިހަމަ ހުކުމެއް ބަންދުގެ މުއްދަތު ދުވަސް، އެމައްސަލައެއްގެ މައްސަލަތަކުގެ ދަށުން ކުރިން ނިންމުން އިސްތިސްނާއީ ކުރިމަގުގެ ކުރިން އެމައްސަލައެއްގެ މައްސަލަތަކުގެ ތަޙުޤީޤު ހުކުމަށް ފަދަ ފަރާތްތަކާއި، ހުކުމެއްގައި ދަޢުވާގެ މައްސަލަތަކުގެ ތަޙުޤީޤު ގޮތް

ނިންމުމުގެ ކުރިން އުމަރުސޫދު އާ ގުޅޭ ހުކުމަށް ހައިކޯޓުން ވަޒަންކޮށް އުޞޫލުތަކުގެ ދައްކަން ބުރަދަނަށް ދީ ނުވަތަ ބުރަދަނެއް ދެވޭން ނެތްކަން ބަލައި ގޮތް ކަނޑައަޅުމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ނިޒާމާއި ހިލާފު ކަމެއްކަމާއި، ވީމާ އިސްތިސްނާއީ ހާލަތްތަކުގައިމެނުވީ، ދަށުކޯޓުގައި ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތްތަކާއި ތެރެއިން ހައިކޯޓުން ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިމާކުރުމުގެ އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ބައްދަލު ނުކުރެވޭ އަސާސްތަކެއް ކުރިއަށް އޮތްކަމަށްވުމާއި، އެކަންކަމުން، ހިނގަމުންދާ ޝަރީޢަތެއް ބަންދާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ދަށު ކޯޓުން ނިންމާނެ ނިންމުމެއް، ހައިކޯޓުން ބެލިޔަސް، އަދި ޝަރުއީ ހާކިމު ބަލާއިރުވެސް ބަލާނެ ނިޔާތައް ނުބެލެވޭނެތީ، އަޑުއަހާ މައްސަލަ ޖަހާނެ، އަދި ޝަރީޢަތުގައި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަކީ ދަނޑި ކޯޓުން ނިންމަން ޖެހޭ ނިންމުމެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ 2018/HC-A/279 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ރ) ހަމައެފަދައިން ކަމަކީ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެފަދައިން ހުރުމުން މިމައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުވެވިފައިވަނީ ކުރިމަތިވި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު ގެންނަންޖެހޭ ކަމަކާއި، ނަމަވެސް އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާޒިމްގެ މައްސަލަ ދަށުކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ކޯޓުގެ މުހިއްމު ކުރެވިފައިވާ ކަމެއް މައްސަލައަށް ހުރުމާއި ޝަރީޢަތްތަކުގެ ކޯޓަށް މިހާރު ހުށަހެޅި ޝަރީޢަތުގައި އެއް މައްސަލައާއި ކަމުން، އަދި މައްސަލައިގައި އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާޒިމްގެ ބަންދުގައި ގޮތެއް ނިންމުމަށް ނިންމަންޖެހޭ އަދި މައްސަލަ ބާވަ ކޯޓުން، އަދި މައްސަލަ ބާވާ ފަނޑިޔާރުކަމާއި، އެހެންކަމުން، އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާޒިމް ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އަދި ޖުޑީޝަލް ސާވިސް ކޮމިޝަނުގެ އިޖުރާތު ހުށަހެޅި ދަނޑި ސުލޫކާ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިދިނުމަށް، އިސްވެ ދާއިރާ ކުރެވިދިޔަ ކަންކަމުގެ އަލީގައި ގޮތުގެ ކަނޑައަޅާ ޖެހޭނެ ކަމުގައެވެ.

- **ހުކުމް:**

ދެންފަހެ އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/2206 ކޯޓު އަމުރުން މ.އޯރިގަނޑު / އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާފިޢު ސަރުކާރުން ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމި ނިންމުން ބާތިލްކޮށް، އިބްރާހީމް ނާޒިރު ނާފިޢުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ މައްސަލައިގައި ހުކުމާއި ޖުވެނައިލް ކޯޓުން މިހާރު ޝަރީޢަތުގައި އޮތް މައްސަލައެއް ކަމުން، އިބްރާހީމް ނާޒިރު ބަންދުގައި ބަހައްޓަވައިދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ޖުވެނައިލް ކޯޓަށް އަލުން ހުށަހަޅައިދިނުމަށް، މި ފަސިލްއާގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމުގެ އަލީގައި، އެކޯޓަށް މިމައްސަލަ ހުށަހަޅާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މ.އޯރިގަނޑު / އިބްރާހީމް ނާޒިރުގެ ބަންދާ ގުޅޭ ހުކުމެއް ޖުވެނައިލް ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމުމަށް އަންގާ އަމުރުކޮށްފީމެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އޯބްރީޒް ހިނގުން، ތިވެފަ 3 ނަންބަރު ފްލޯރ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
www.highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: info@highcourt.gov.mv އީމެއިލް: